

Németh Zoltán

MARCUS AURELIUS A GARAM PARTJÁN

A szépség a szenvedés hiánya.
De akkor hogyan lehet szép az idő?
A valaha volt holttestek százai,
a földből áradó iszonyú halálbűz
átölel, körülfog minden létezőt, örökre.
Vagy a születendő test belsejében,
egészen belül, legbelül,
létezik egy elérhetetlen buborék,
amely mentesül az időtől?
És kiül a bőr felszínére? Látszik
az arcon, ott van a gyönyörű szemekben?
Ott a szavakban, amelyek belülről indulnak?
Aki őrzi ezt, az szép? Isteni, tiszta?
Elérhetetlen az idő számára?
Úgy megyek át a táboron, hogy
visszafogom a lélegzetem,
ne keveredjen a külső buborék
ezzel a belsővel. Tisztát akarok,
most és örökre! A szépet, megtartani,
az idő ellenében. De jaj, hörög az ellenség,
és jajognak a római katonák is.
Halál van a buborékban, szenvedés.

Kalligram, 2017/2.

■ Németh Zoltán 1970-ben született Érsekújváron. Verset ír. József Attila-díjas.

Ürmös Attila

CSALÁDI TANGÓ

Ágyúsok vagyunk, valami ótvar hatvanéves Haubica nevű első világháborús maradványt dédelgetünk. Azt mondják, háború esetén mi lennénk az első vonal, ha majd megtámadnak délről az olaszok. Északról és nyugatról a németek, keletről a bolgárok, románok, de főleg a szovjetek, az úrból meg az UFO-k és az amerikaiak. Mindenre van forgatókönyv, ásni kell, elvtársak, ásni. Sahiti Aslan egy kukkot sem ért az egészből. Prizren melleti cigánytelepen nőtt fel, nyolcadik gyerek, a család lakodalmakba jár zenélni, az ő feladata, hogy ritmusra rázza a csörgődobot, egész életében nem csinált mást. Az ottani romák nyelvét beszéli, kicsit tud albánul, az első, amit szerbhorvátul megtanul: *Boli me kurac, neću! Fáj a faszom, nem csinálom!* Minden este ő mossa a vécét, Ibiši, az albán tizedes ugyanúgy meg van győződve, hogy Sahitiből embert farag, mint arról, hogy ha Budapestre menne, ott minden magyar nőt meghódítana. Ibiši egy méter hatvanhét centi, nagy fogú, járás közben tarzanosan dobálja a vállát és népdalokat dúdorászik.

Politikai órán Drača Marinko alhadnagy azt kérdi Sahititől, milyen rangja volt Tito marsalnak. Ez olyan, mintha megkérdezné, milyen folyó folyik a Duna-híd alatt, ám Aslanunk hosszan töri a fejét, agyában kavarnak a fogalmak. Egyszer elárulta nekem, ha lejár a katonaideje, nem tud hazamenni, majd megvárja valamelyik földijét, és vele utazik. Most vágyakozva néz ki az udvarra, repülne a madarakkal, tőlük nem kérdeznek ilyen nehezeket, végül eszébe jut az egyetlen rang, amit ismer, és boldogan rávágja: *Desetaaar! Tizedes!* Később Šormaz major is kiszúrja a politikáin, azt mondja neki: Hej, ti crni! Hé, te fekete! – Sahitit még az albánok is úgy hívják: Kurrum, ami koromsötétet jelent. – *Sorold fel szépen, hány köztársaság van Jugoszláviában.* Sahiti izzad, a rossz tanuló felel, aztán kezdi: Hrvatska, Kroacija, Srbija, Kosovo...

Azonnal leülsz! Ha ezután bárki kérdez, mondd azt, hogy berekedtél, és ne szólj semmit, mert ha szólsz, lábtörölt készítek a bőrödből. Ibiši lefordítja neki albánra, Sahiti ezt is nehezen érti, a majorra vigyorog, a jötevőre, és megköszöni, hogy nem kell többé felelnie az órákon.

Közeleg a tél, a kiképzés végén terepgyakorlatra megyünk, az öreg katonák ijesztgetnek, hogy ott marad a vesém, annyira hideg lesz. Az